

jiny v 17. a 18. stol. Na základě pramenů tištěných i netištěných líčí právní postavení a význam generální staršiny a speciálních jejích úřadů. Členy staršiny byli od 18. stol. příslušníci nejzámožnějších rodin. Zemí řídily tedy nikoli nejzpůsobilejší, nýbrž nejbohatší osoby.

Irynarch Čerkaškyj píše o dominiálních soudech v levobřežné Ukrajině. Soudy tyto existovaly již na konci 17. a na poč. 18. stol. Vrchnostmi, soudícími své poddané, byly nejen kláštery a města, nýbrž i nová panská třída, kozácká staršina. Panské soudy soudily jak civilní, tak i menší kriminální věci nejen svých poddaných, nýbrž i všech těch, kdo chtěli být jimi ve své věci souzeni. Zasedala v nich nejen vrchnost nebo její úředník, nýbrž i zástupci lidu. Připouštělo se od nich odvolání k soudům kozáckým.

Výňatkem z většího spisu je práce M. Tyščenska o bojích kyjevských kozáků s magistrátem za právo čepovati kořalku.

H. Popov podává příspěvek k dějinám t. zv. sousedstva v pravobřežné Ukrajině. »Sousedé« byli střední vrstvou mezi sedláky a zemědělskými dělníky. Otázka není autorem ještě definitivně řešena, nýbrž upozorňuje se pouze na její význam.

S. Pjatnyčka zabývá se organisací a kompetencí »prikazu Velké Rusi«, známého dosud ve vědecké právněhistorické literatuře ruské sotva podle jména. Jest to pendant k Okynševyčově článku o prikazu Malé Rusi.

Otázkám z dějin feudalismu v Polsku, Litvě a Ukrajině je věnována stať J. Balinského.

Rubrikou obsahující recenze, kritiky a zprávy o nově vyšlých právněhistorických pracích končí se druhý svazek »Prací«. S potěšením vítáme novou tuto publikaci Ukrajinské Akademie Nauk.

K. Kadlec.

Právo civilní.

Sbierka zákonov uhorských platných na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi. Riadi Dr. Emil Stodola. Svazok I. Časť prvá: **Z á k o n y s ú k r o m o p r á v n e.** Upravili Adolf Turner, radca najvyššieho súdu, a Dr. Alexander Asztély, tabulárny sudca na odp. Bratislava, 1926. Tlačou účastinárskej tlačiarne »Universum« v Bratislave. Stran 398.

Dosti opožděně začíná se uveřejňovati ve slovenském překladě sbírka uherských zákonů, platících ve východní části naší republiky. Opožděně proto, že bylo by nejvš na čase, aby unifikáční ministerstvo co nejdříve unifikáční práci skončilo.

Vyšlá část prvá má název **Z á k o n y s ú k r o m o p r á v n e**, ale není celým jich souborem. Vydány jsou prozatím jen normy, týkající se práva rodinného, dědického a věcného. Následovati mají další zákony soukromoprávní, mezi nimi zákon horní, pak skupina zákonů

o právu obchodním, Svazky další zahrnovati mají soudní řízení, trestní právo, řízení trestní, administrativní a finanční zákony.

Překlady do slovenčiny opatřili Dr. Vincenc Cserhelyi, tajemník v ministerstvu s plnou mocí pro správu Slovenska, a Jan Pecháček, překladatel v unifikčním ministerstvu v Praze. Revisi po stránce jazykové a srovnání textu opatřil redaktor Dr. Emil Stodola.

Poněvadž sbírka má podávati obraz veškerého práva platného tou dobou na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, rozumí se, že vedle starých norem práva uherského uveřejňují se tu i předpisy nově vydané pro východní část republiky už za existence nového československého režimu.

Co se týče terminologie, bylo by bývalo radno, aby některé výrazy nahrazeny byly vhodnějšími. Tak na př. upomernenie není pěkným ekvivalentem maď. arányosítás (poměrné rozdělení neb podělení). Lépe by bylo užiti dvou vhodných slov místo jednoho neobratného. Slovensky nesprávný je výraz posledné porúdenie (testament, zavět). Říká-li se slovensky nariadenie, nemůže vedle toho existovati porúdenie. I sbírka námi tuto ohlašovaná ukazuje, jak nevyvinutá je právní terminologie slovenská, a bylo by proto radno, aby jednou konečně byla zřízena komise z českých a slovenských právních odborníků, která by opravila a doplnila právnícké názvosloví slovenské.

Karel Kadlec.

Civilní řád soudní.

Civilní řád soudní a jurisdikční norma. Upravil a poznámkami i rozhodnutími soudními doplnil Dr. Václav Hora. II. oprav. a rozšíř. vydání. Vyšlo jako IV. svazek Komentovaných zákonů českoslov. republiky, vydávaných Českoslov. Kompasem. Praha 1927. Stran 1161. Cena 120 Kč.

K druhému vydání této důležité sbírky došlo nejen proto, že prvé vydání rychle bylo rozebráno, nýbrž i z toho důvodu, že vyšly nové zákony, jež velmi často přímo i nepřímou zasáhly do předpisů o soudní příslušnosti i do soudního řádu. Bylo tedy třeba jednak všechny tyto nové předpisy vpraviti na vhodná místa, jednak však také vypustiti předpisy, jež mezitím účinnosti pozbyly, tak aby českoslovenští právníci měli po ruce opět spolehlivého rádce. Mezi těmito předpisy zvláštní skupinu zaujímají státní smlouvy o právní pomoci ve věcech občanských, jež nebylo lze vpraviti vesměs na vhodná místa textu zákona, poněvadž by tím byla trpěla přehlednost a poněvadž k uveřejnění některých smluv (s Itálií, Vel. Británií a Rumunskem) došlo až mezi tiskem. Byly proto tyto smlouvy zařaděny souhrnně do »Dodatků«.

Další novota proti I. vydání je v tom, že v novém vydání je poukazováno pod textem zákona vždy na ustanovení zákonů, platných